

Március 27-én Pécsen felavatták a második könyvtárbuszt. A rendezvényen megnyitó beszédet mondott *Doncsev András* parlamenti államtitkár az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) képviselőjében és *Páva Zsolt*, Pécs Megyei Jogú Város polgármestere.

Az ünnepségen részt vett *Sörény Edina*, az EMMI vezető tanácsosa, *Maróczy Éva* a pályázatkezelő hatóság képviselőjében, valamint *Szatyor Győző*, a Baranya Megyei Önkormányzat Kulturális Bizottságának elnöke.

Szabolcsiné Orosz Hajnalka, a Csorba Győző Megyei-városi Könyvtár vezetője a következő szavakkal köszöntötte a megjelenteket:

A mai napon avatandó, immár második könyvtárbusz tényleges munkába állásának időpontja 2014. április 3. lesz. A dátumválasztás egyáltalán nem véletlen, mert egyetlen nap híján napra pontosan negyven évvel ezelőtt, 1974. április 2-án Pécsen indult el első útjára az első magyar vidéki mozgókönyvtár: a város külterületein könyvtári szolgáltatást nyújtó bibliobusz. Magyarországon egyébként a mozgókönyvtárak első »példánya« Budapestben állt üzembe. Ezt a buszt nem sokkal előtte, 1973-ban indították el... Természetesen követték máshol is a példát, több megyében működtek járművek a következő évtizedekben, nevezetesen könyvtárbuszok: a ceglédi, az encsi és az edelényi.

„Ezek a járművek átalakított, felújított alvázra és motorra épített gépjárművek

voltak, ezért rengeteg volt a meghibásodás miatti leállás, kimaradás. A működő buszok télen hidegek, nyáron elviselhetetlenül melegek voltak. A műszaki gondok, a magas üzemeltetési költségek és a speciális szakmai kívánalmak megteremtésének nehézségei hamarosan a buszüzemeltetések megszüntetéséhez vezettek” – írja *Fehér Miklós* egy 2002-es tanulmányában, amely a *Könyvtári Figyelőben* jelent meg.

Emellett ezeket a buszokat nem elsősorban a kistelepülések ellátására alkalmazták...

Mindezek miatt jelentett óriási változást a 2010. december 6-án felavatott pécsi könyvtárbusz-kamion. Ezzel ugyanis először indult el Magyarországon olyan jármű, amely a kistelepülések magas színvonalon történő könyvtári ellátását biztosította, és segítségével megvalósíthatott a vidék és a városok könyvtári ellátása közötti különbségek mérséklése is.

Az intézmény 2012-ben készítette el az újabb könyvtári szolgáltatást végző jármű beszerzésére vonatkozó uniós pályázatát. A Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében benyújtott, *Könyvtárbusz No. 2. beszerzése a Csorba Győző Könyvtár részére a Baranya megyei kistelepülésen élő lakosság mozgókönyvtári ellátása érdekében* című pályázattal 130 milliós uniós támogatás nyert el a könyvtár. 2014. március 31-ével zárul a projekt megvalósítási szakasza, s április elejétől – az első könyvtárbusszal ellátott 29 kistelepülés mellett – újabb 28

Baranya megyei aprófaluban valósítja meg a könyvtár mindazt a korszerű, minőségi alapokra épülő szolgáltatást, mint amilyen például itt a Tudásközpontban is van...

Hogy mindez létrejöhessen, természetesen közreműködőkre, kreatív könyvtárszakmai stábra, pályázati és közbeszerzési tanácsadókra, könyvtárosokra, műszaki és kommunikációs szakemberekre volt szükség. Közülük kiemelt dicséret jár a pályázatban közvetlenül velem dolgozó csoport tagjainak: *Katona Anikónak, Budányi Ágostonnének, Márkus Istvánnak és Rozs Tamásnak.*

A projekt megvalósításának tizen-nyolc hónapja alatti megfeszített és állandó feladatokban folyamatosan részt vett *Szabó Orsolya*, a Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület munkatársa; *Mihalovics Gábor* tanácsadó pedig a közbeszerzési eljárás lebonyolítását segítette. A gyártó cég munkatársainak: *Kőkúti Attila* ügyvezető igazgatónak és *Csizmadia Évának* is köszönöm folyamatos és segítő közreműködésüket. Emellett azoknak a munkatársaknak és segítőknek munkáját is nagyon köszönöm, akik a könyvtárbusz belső és külső arculatának kidolgozásában, a szolgáltatás tervezésében, ütemezésében vagy éppen a mai zárórendezvény szervezésében vettek részt.

Baranya megyében tehát napokon belül elindul egy újabb modern könyvtári szolgáltatást nyújtó jármű – a második könyvtárbusz, amelyhez hasonló Magyarországon csak Nyíregyházán van... Mobilizált könyvtár, amely a legfejlettebb infokommunikációs eszközökkel: műholdas parabolaantennával, rádiófrekvenciás könyvazonosító és kölcsönző

rendszerrel működik. A jármű a Baranyai Könyvtárellátás részeként jut el a megyében élő mintegy 11 ezer vidéki emberhez. Számukra már az impozáns és különleges jármű látványa is izgalmas lesz, hát még, ha beiratkozott olvasói lesznek, s folyamatosan használni fogják a sokféle könyvtári és információs szolgáltatást!

Mitől is különleges ez a mobil könyvtár? Csak a legfontosabbakat kiemelve:

- attól, hogy a járművön található dokumentumok azonnali kölcsönzésén és használatán túl – mintegy a Tudásközpont meghosszabbított karjaként – lehetőséget teremt arra is, hogy a 28 baranyai kistelepülés lakói egymilliónyi dokumentumhoz férjenek hozzá a járművön található négy számítógépen keresztül, az anyakönyvtár katalógusát használva,

- hogy harmincféle gyermek, ifjúsági, ismeretterjesztő időszaki kiadvány legfrissebb számait vehetik kézbe rendszeresen,

- hogy a saját falujukban, percekre lakásuktól, kinyílik számukra a világ, s a járművön megtartott kisebb képzéseken megtanulhatják a böngésző és a közösségi portálok használatát, a célzott és pontos információkeresést,

- hogy, akár a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségeit igénybe véve, az Európán kívüli területekről is kérhetnek dokumentumot vagy elektronikus másolatot,

- hogy a máshol tanuló, dolgozó gyermekekkel, rokonaikkal azonnali, öt percen belül létrejövő internetes kapcsolatot és beszélgetést létesíthetnek,

- hogy azonnali és széles spektrumú információs szolgáltatást használhatnak, aminek egyébként csak anyagi ráfordítással, idejük átszervezésével tudnának hozzáférni, a nagyobb településekre beutazva,

- hogy ügyes-bajos hivatali dolgaikhoz az e-ügyintézés segítségével várakozás nélküli, azonnali segítséget kaphatnak,

- vagy például a munkát keresők arról is informálódhatnak a saját településükön megálló könyvtárbuszon, hogy a térségben hol és milyen álláslehetőségek vannak...

A külön olvasósarokkal, a mozgásukban korlátozottak, a vakok és gyengén látók számára készült eszközökkel és a legfejlettebb könyvtári technikával jól felszerelt könyvtárbusz fontos célja továbbá az is, hogy a helyben rendezett művelődési és közösségi programok fókusza legyen a jövőben, hogy a minőségi értékrend és a kulturális esélyegyenlőségre épülő életmód a baranyai kistépeléseken is természetessé és mindennapossá válhasson.

Mindezeket összefoglalva, illetve a könyvtárbusszal történő Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer koncepciója szerint az új „tudásterjesztő csodamasina” elindításának várható eredménye – reményeink szerint – a következő lesz:

Áprilisi lapszámunk szerzői

Ásványi Ilona
Főapátsági Könyvtár
Pannonhalma

Szabolcsiné Orosz Hajnalka
Csorba Győző Megyei-városi
Könyvtár
Pécs

Szilassi Andrea
József Attila Megyei és Városi
Könyvtár
Tatabánya

Szutor Sándorné
Községi Könyvtár
Szentkirály

Takács Tímea
Gárdonyi Géza Városi Könyvtár
Oroszlány

Téchy Tünde
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Budapest

- a kistépelésen élők számára is elérhetővé válnak a könyvtári rendszer szolgáltatásai,

- nő a műveltséghez és tudáshoz jutók száma,

- csökken a különbség az információszegények és -gazdagok között,

- közelebb jutunk az Európai Unió fejlett könyvtárüggyel rendelkező országaihoz,

- és jobb otthonra találunk a hazában. ■